

Verisolut

23.01.2024

Oppimistavoitteet

Tunnistaa verisolujen toiminnalliset tehtävät

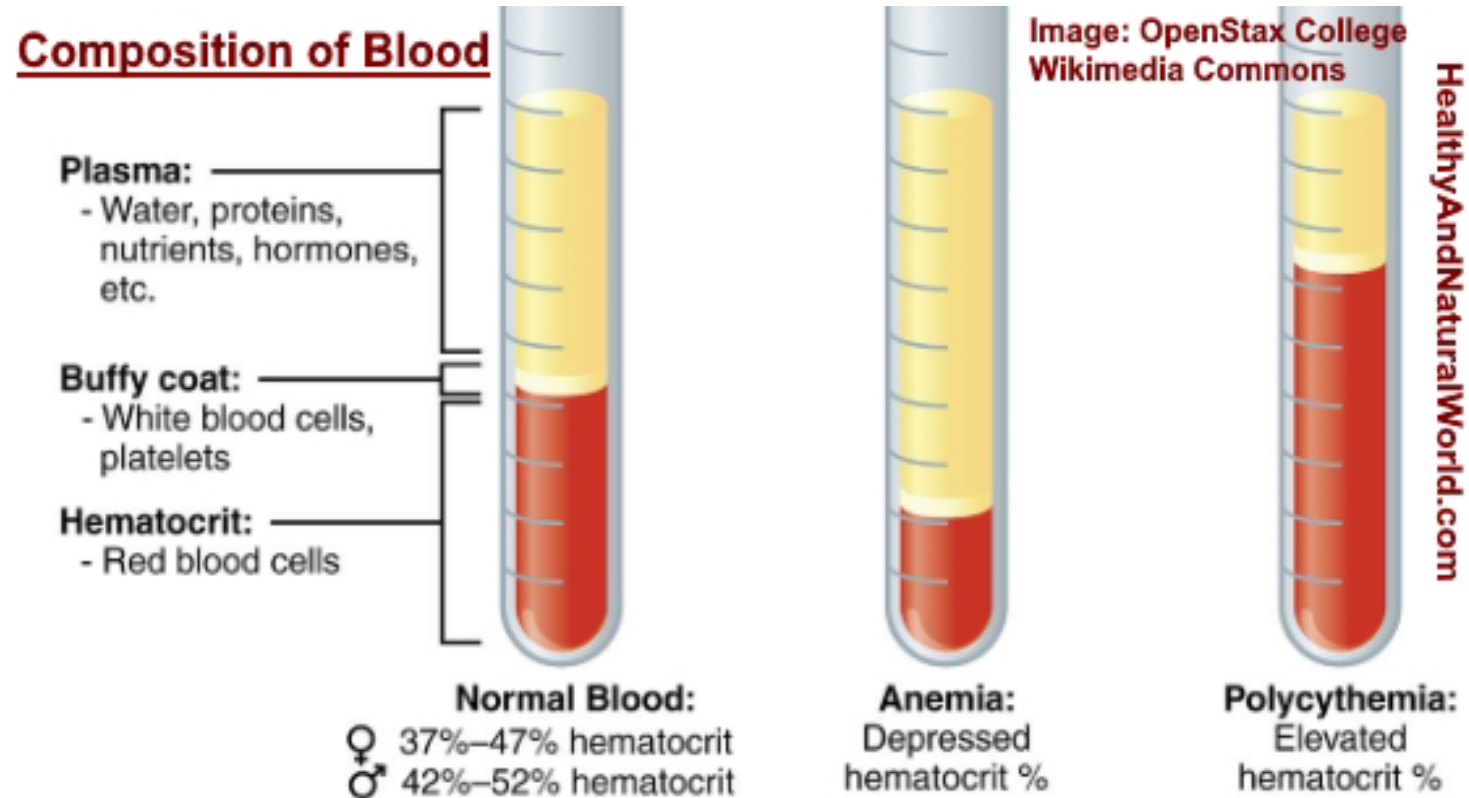
Tunnistaa ihmisen verenkiertojärjestelmän keskeiset anatomiset rakenteet ja säätelyperiaatteet

Ymmärtää sydämen eri toimintavaiheet ja sydämen sähköisen toiminnan periaatteet

Hahmottaa verenkierron säätelyjärjestelmät osana homeostaasia (mm. verenpaine)

Veri ja veren solut

- Verta 6-8% ihmisen painosta
- Juoksevaa soluväliaineta eli *plasmaa* ~55%, verisoluja ~45%
- Ravintoaineet, kuona-aineet ja hormonit kulkevat veressä → elimistön aineenvaihdunnan voi selvittää verestä
- hematokriitti ~ punasolujen osuus koko veripatsaasta
- Veren hyytyessä erottuu *seerumi* = *plasma - hyytymistekijät*

Plasman proteiinit ovat tärkeitä nestetasapainon säätelyssä, aineiden kuljetuksessa, veren hyytymisessä ja vasta-aineina

Albumiini (60%)

Aiheuttaa 80% kolloidiosmoottisesta paineesta (Luento 1)
Toimii kuljettajana (esim. rasvahapot, hormonit, lääkeaineet)

Fibrinogeeni (5%)

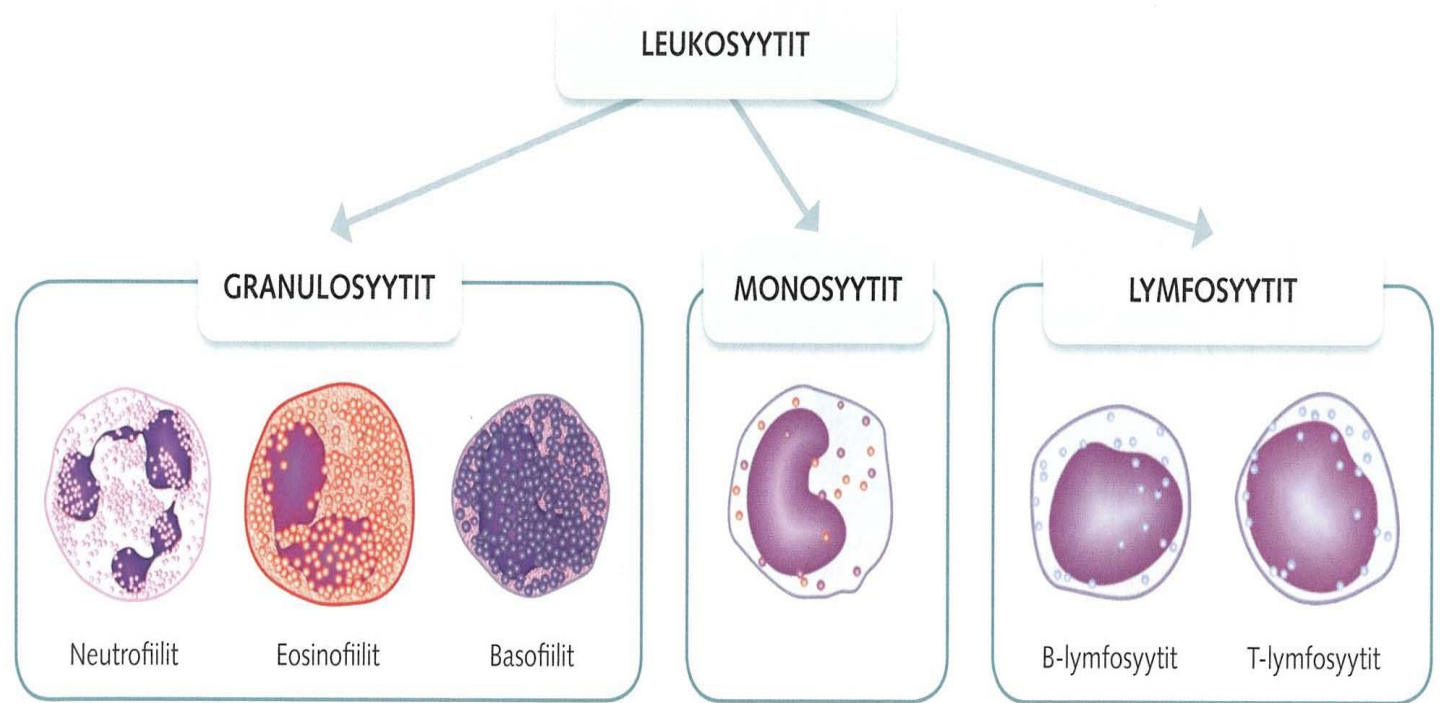
Saostuu veren hyytyessä fibriiniksi

Globuliinit (35%)

Toimivat kuljettajina (rasva-aineet, rauta, kupari, hemoglobiini, hormonit) ja vasta-aineina (immunoglobuliinit)

Verisolujen tehtävät

- Punasolut (*erytrosyytit*): hapen kuljetus
- Valkosolut (*leukosyytit*): puolustus
- Verihiutaleet (*trombosyytit*): verenvuodon tyrehdyttäminen

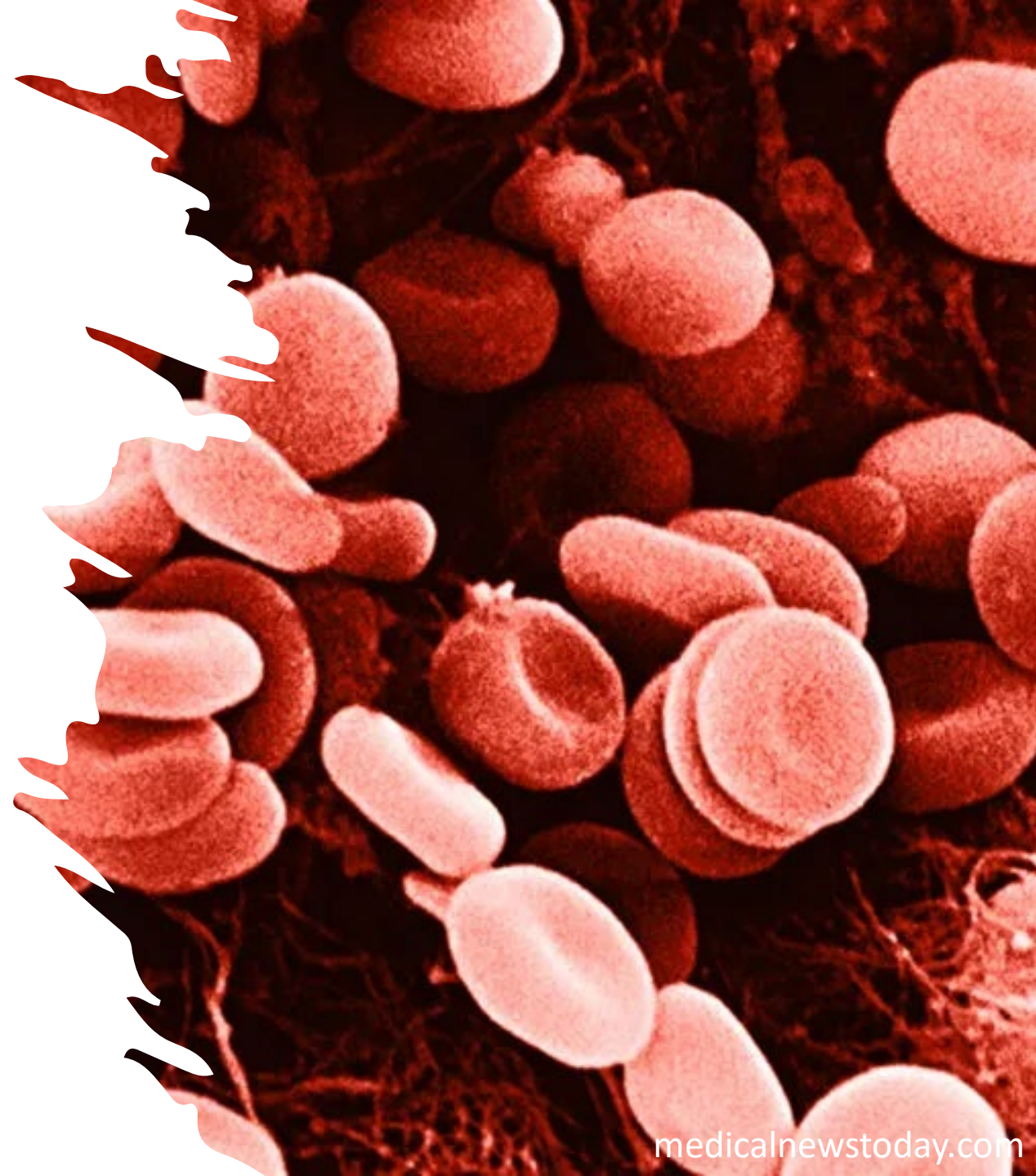
Jyväsolut:
Syojäsoluja
(fagosytoosi)

Monosyytit:
Syojäsoluja
(fagosytoosi)

Imusolut:
Tuottavat
vasta-aineita

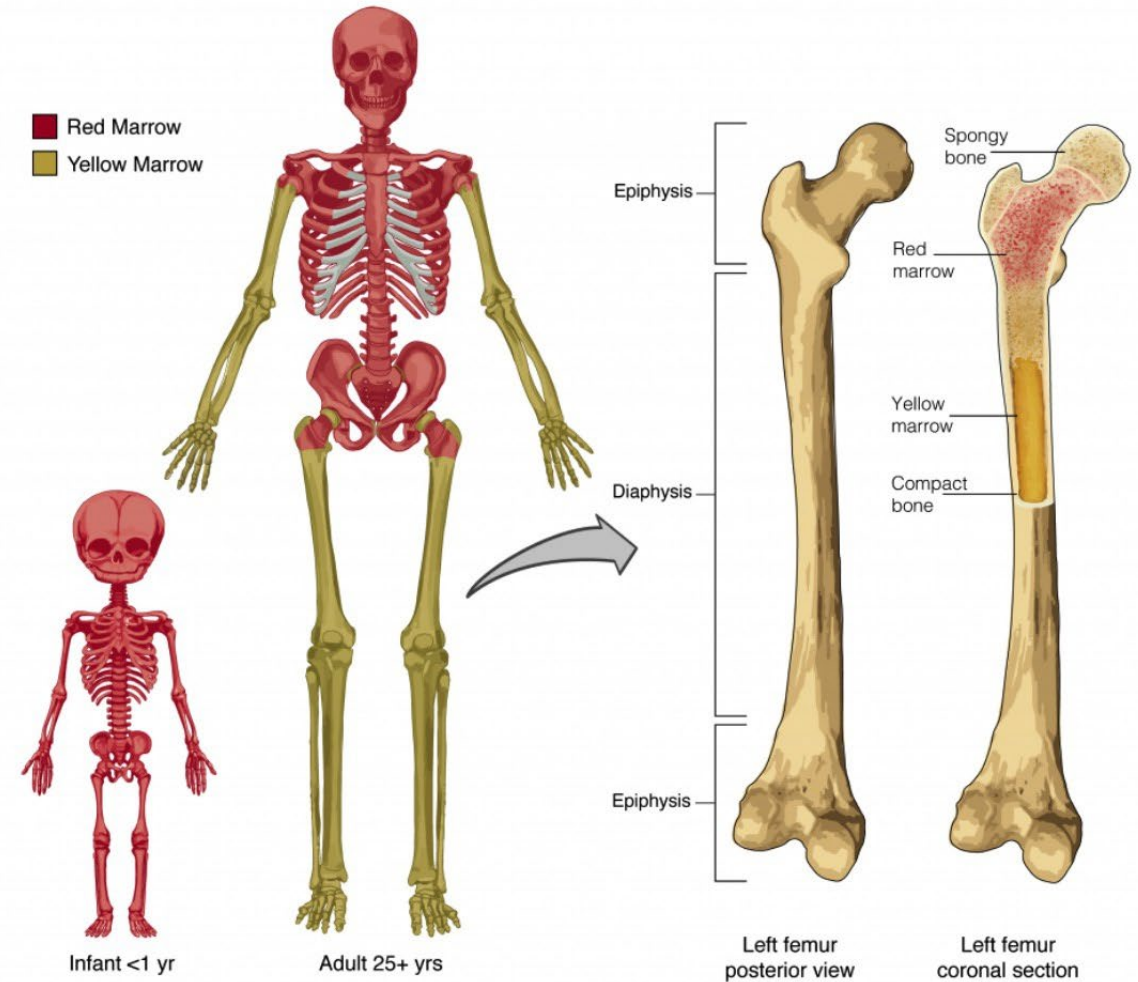
Punasolut

- 25% kaikista soluista
- 7-8 um, tumattomia
- 1/3 massasta *hemoglobiinia* eli verenpuna, jonka rautaosaan happi sitoutuu
- Uudismuodostusta säätelee happipitoisuudesta riippuvainen *erytropoietiinihormoni*
- Elinikä n. 4 kk
- *Hemolyysi* = punasolun hajoaminen

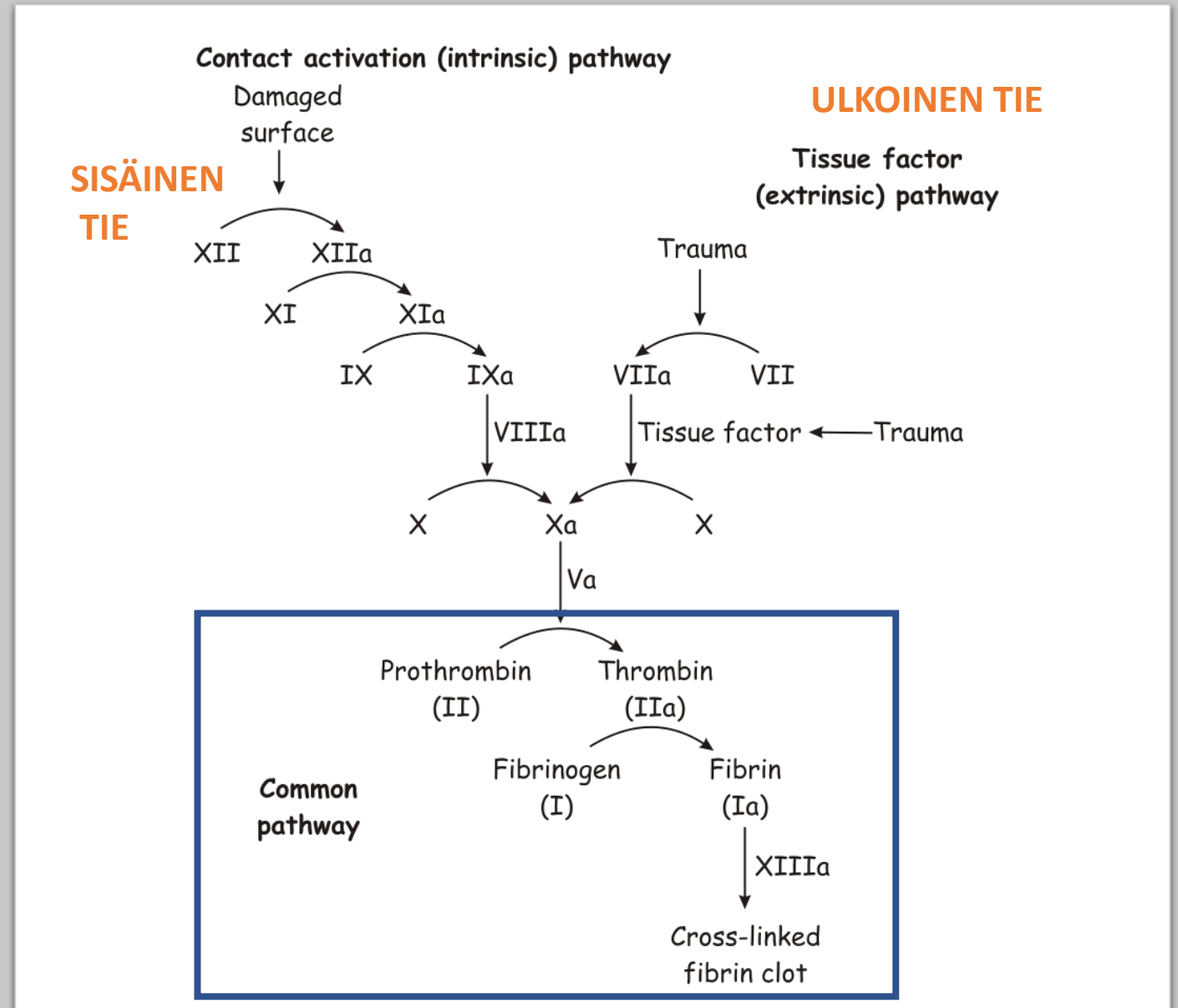
Verisolujen synty

- Luuytimen kantasoluista
- Punainen vs. keltainen luuydin
- Imusolut muuttuvat toimintakykyisiksi vasta imukudoksessa
- Veritaudeissa epäkypsiä verisoluja verenkierrrossa ('blastit')

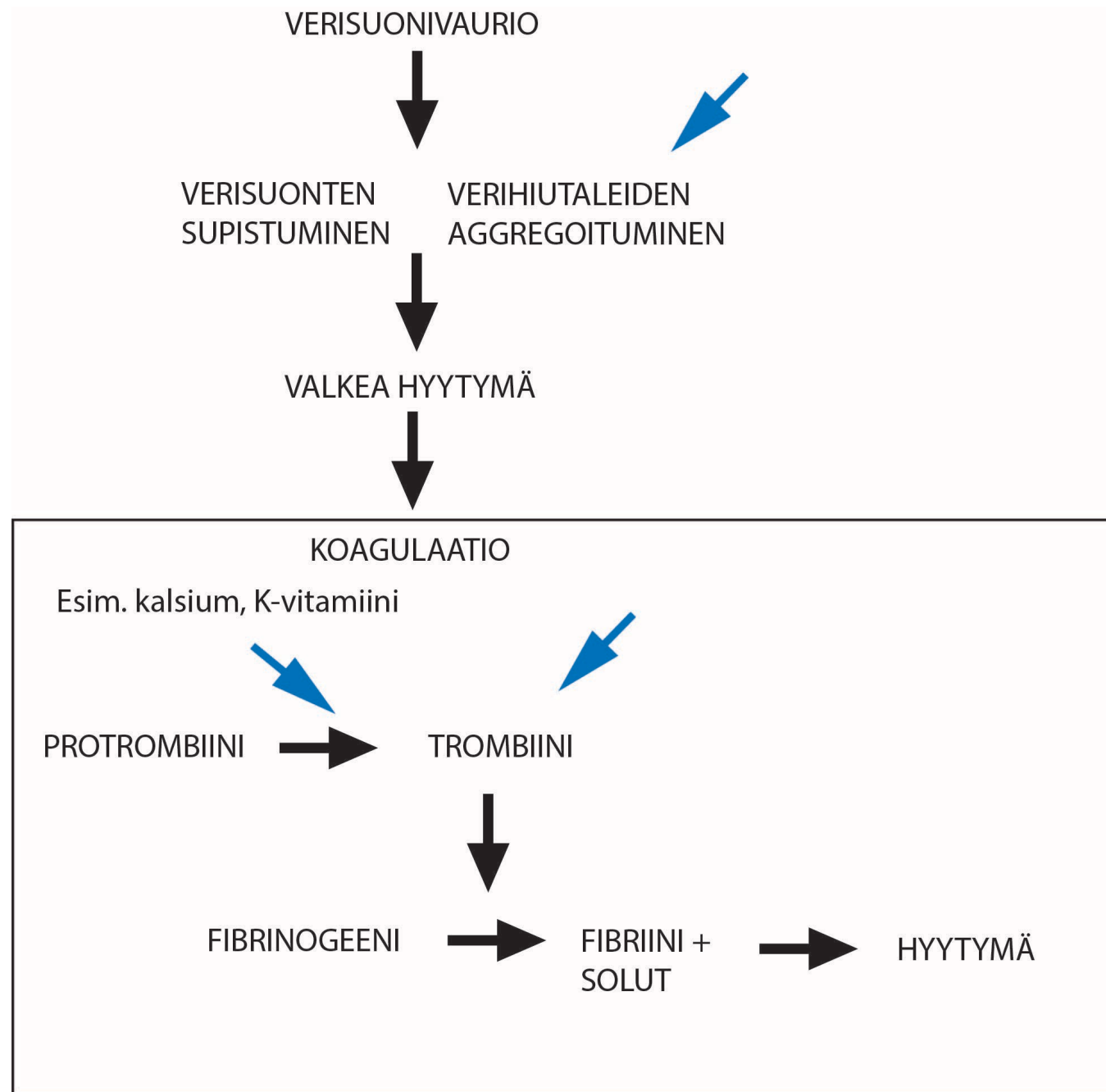
Veren hyytyminen

- Verisuonivaurio käynnistää hyytymiskaskadin
- Pieni vaurio → “trombosyyttipaikka”
- Koagulaatio = hyytymistekijöiden vaikutuksesta fibrinogeeni muuttuu fibriniksi
- Verihiutaleet tarttuvat fibriniverkkoon

Veren hytyminen

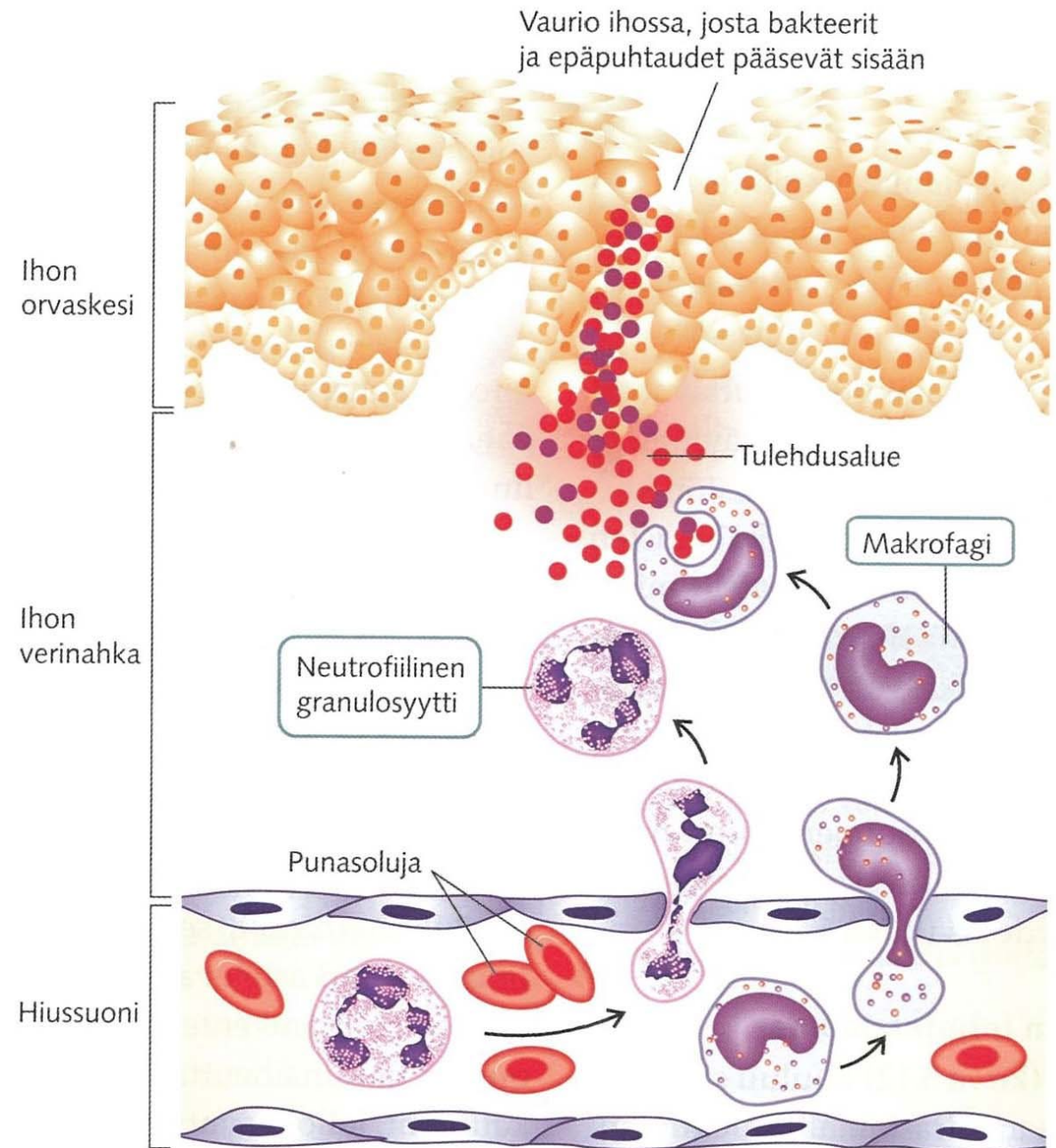

Verisolut elimistön sisäisessä puolustuksessa

Synnyinnäinen immuniteetti

- ✓ Kudoksissa
- ✓ Valikoimaton
- ✓ Aina samanlainen
- ✓ Neutrofiilit ja monosyytit
- ✓ Kuume
- ✓ Komplementti
- ✓ Interferonit

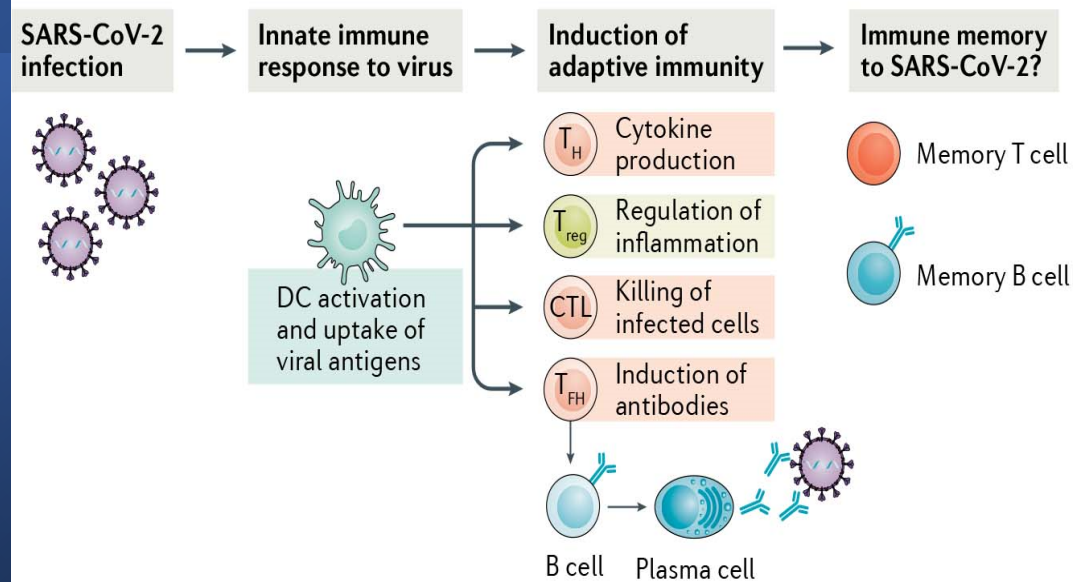
→ kuumotus, turvotus, punoitus, kipu

Verisolut elimistön sisäisessä puolustuksessa

Hankittu immuniteetti

- ✓ Veressä, imukudoksissa
- ✓ Solu- ja vasta-ainevälitteinen
- ✓ Spesifi
- ✓ Voimistuu
- ✓ Immunologinen muisti: T- ja B-lymfosyytit
- ✓ Primääri- ja sekundaäri-vaste

T cells and B cells in immunity to SARS-CoV-2.

